

รายงานสรุปการประเมินผลของศูนย์ประสานงานและส่งเสริมสันติภาพในช่วงเดือนรอมฎอน
จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ในห้วง 40 วัน (วันที่ 10 กรกฎาคม ถึง 18 สิงหาคม 2556)
โดย ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้

ตามที่รัฐบาล กำหนดนโยบายเร่งด่วนว่า “เร่งนำสันติสุขและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนกลับมาสู่พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้” โดยน้อมนำกระแสพระราชดำริสพระราชบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นหลักปฏิบัติในแนวทางสันติวิธี โดยเน้นการส่งเสริมความร่วมมือในทุกภาคส่วนกับประชาชนในพื้นที่ พร้อมทั้ง เห็นชอบตามนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ.2555-2557 โดยมีสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ รับผิดชอบดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อ “มุ่งหวังให้จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัย ปราศจากเงื่อนไขของการใช้ความรุนแรง มีสถานะแวดล้อมที่พร้อมและเอื้อต่อการแสวงหาทางออกจากความขัดแย้งโดยสันติวิธี ทุกภาคส่วนมีความเข้าใจ ไว้วางใจ และมีส่วนร่วมในกระบวนการเสริมสร้างสันติภาพ” ทั้งนี้ รัฐบาลได้มอบหมายให้หน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการจัดให้มีคณะพูดคุยตามกระบวนการสันติภาพกับคณะผู้แทนกลุ่มผู้มีความเห็นต่างจากรัฐ โดยกำหนดให้ริเริ่มสันติภาพเดือนรอมฎอนให้เป็นรูปธรรม ประกอบกับสำนักจุฬาราชมนตรีได้มีหนังสือที่ สพ.๑๘๕๓.๑๗๕.๐๗ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง คำแนะนำแนวทางปฏิบัติสำหรับส่วนราชการในเดือนรอมฎอน ประจำปี ฮ.ศ.1434 (พ.ศ.๒๕๕๖) นั้น ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงได้จัดตั้งศูนย์ประสานงานและส่งเสริมสันติภาพในช่วงเดือนรอมฎอนจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ขึ้นตั้งแต่วันที่ตั้งแต่วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นมา โดยมอบหมายให้ศูนย์ประสานงานและส่งเสริมสันติภาพในช่วงเดือนรอมฎอนจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ปฏิบัติภารกิจติดตามและตรวจสอบเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่เฉพาะในช่วงเดือนรอมฎอน และหลังเดือนรอมฎอน รวมเวลา ๖๐ วัน (ตั้งแต่วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๖) รวมทั้ง รวบรวมข้อมูล ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากประชาชน ผู้นำ และหน่วยงานพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง การประสานงานเพื่อสนับสนุนกระบวนการส่งเสริมสันติภาพในจังหวัดชายแดนภาคใต้

1.สถานการณ์โดยรวม

ภายหลังจากการริเริ่มให้มีการพูดคุยสันติภาพเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2556 จนถึงห้วงรอมฎอนครบ 40 วัน (วันที่ 18 สิงหาคม 2556) พบว่าสถิติการเสียชีวิตของประชาชนอันเนื่องมาจากเหตุความรุนแรงในปี (จำนวน 49 ราย) ลดลงร้อยละ 50 (ครึ่งหนึ่ง) เมื่อเปรียบเทียบกับในรอบ 10 ปี ซึ่งมีค่าเฉลี่ยประชาชนเสียชีวิตจำนวน 98 ราย และปีนี้เป็นครั้งแรกที่สำนักจุฬาราชมนตรีได้มีหนังสือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติที่ชัดเจนสำหรับช่วงเดือนรอมฎอน ซึ่งก่อให้เกิดความตื่นตัวและขานรับโดยทั่วไปทั้งหน่วยงานราชการ และประชาชนทุกภาคส่วน โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุนส่งเสริมการปฏิบัติ ภายใต้หลักการความเข้าใจว่าจะร่วมกันยุติความรุนแรงในช่วงเดือนรอมฎอนปีนี้

การดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ หน่วยกำลังเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ทหาร ตำรวจ และสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน) ได้มีการส่งเสริมสนับสนุนกำลังพลในหน่วยรับผิดชอบ ให้ปฏิบัติศาสนกิจอย่างครบถ้วน ตามคำแนะนำของสำนักจุฬาราชมนตรี พร้อมทั้ง ปรับเปลี่ยนการปฏิบัติตามยุทธการเชิงรุกให้เหลือเท่าที่จำเป็น และมาเน้นหนักการดูแลรักษาความปลอดภัยและป้องกันเป้าหมายอ่อนแอตามแผนงานเชิงรับทุกแผนงาน รวมทั้ง การกวดขันปราบปรามยาเสพติดและภัยแทรกซ้อนจากอาชญากรรมโดยทั่วไป นอกจากนี้ประชาชนโดยทั่วไปให้การตอบรับและพอใจเป็นอย่างมาก สำหรับการเปิดพื้นที่ในเขตหมู่บ้าน เพื่ออำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับบรรยากาศของการปฏิบัติศาสนกิจในช่วงเดือนรอมฎอน รวมทั้ง ได้เห็นด้านตรวจสกัดต่างๆ ได้ปรับเปลี่ยนเป็น

การอำนวยความสะดวกในช่วงเวลาเร่งรัดให้ทันกับเวลาละศีลอด และบางแห่งก็มีเจ้าหน้าที่นำอินทผาลัมแจกจ่ายให้ประชาชนที่ผ่านไป-มา

2.สรุปการดำเนินงานที่ผ่านมา

คณะกรรมการศูนย์ประสานงานและส่งเสริมสันติภาพในช่วงเดือนรอมฎอนจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้จัดให้มีการประชุมเป็นประจำทุกสัปดาห์ สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง และหากมีสถานการณ์รุนแรงเกิดขึ้นก็จะให้มีการประชุมฉุกเฉินเร่งด่วนทันที ตามสถานการณ์แต่ละช่วงเวลา นอกจากนี้ ได้แบ่งคณะกรรมการออกเป็นทีมจังหวัด รวม 4 ทีม (ได้แก่ ทีมจังหวัดยะลา นราธิวาส ปัตตานี และจังหวัดสงขลา) โดยแต่ละทีมจะมีแหล่งข่าวและผู้ประสานงานในพื้นที่จำนวนหนึ่ง เพื่อติดตามสถานการณ์และรับฟังข้อมูลข่าวสาร ความคิดเห็น และความต้องการของประชาชนทุกภาคส่วน รวมทั้งดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยสรุป คือ

2.1 อำนวยความสะดวก ประสานงาน และสนับสนุน การปฏิบัติศาสนกิจในช่วงรอมฎอน เช่น การแจกอินทผาลัม และมอบเงินสนับสนุนมัสยิดในการจัดกิจกรรมตามหลักศาสนา รวมทั้ง การปฏิบัติของหน่วยงานในพื้นที่ตามคำแนะนำของสำนักจุฬาราชมนตรี

2.2 การติดตาม เร่งรัด พิสูจน์ทราบในคดีสำคัญ ที่มีเสี่ยงสะท้อนว่ามีความเคลือบแคลงสงสัยในเหตุการณ์ ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในช่วงเดือนรอมฎอน

2.3 การติดตามรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนในทุกภาคส่วน ผ่านทางบัณฑิตอาสา กำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำศาสนาในพื้นที่

2.4 การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อสร้างความเข้าใจ และคลี่คลายความขัดแย้ง ที่อาจจะก่อให้เกิดวงจรของความรุนแรงซ้ำซ้อนในพื้นที่

2.5 การติดตามประเมินผลปฏิบัติการและท่าทีของส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพูดคุยสันติภาพ

2.6 การสนับสนุนข้อมูลและข้อเสนอแนะให้แก่ผู้เกี่ยวข้องกับการพูดคุยสันติภาพ

3.สรุปการประเมินผลสถานการณ์ในช่วงเดือนรอมฎอน ในห้วง 40 วัน (วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ถึง วันที่ 18 สิงหาคม ๒๕๕๖)

3.1 ผลสะท้อนสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่

(1) สถิติเหตุการณ์รุนแรงในห้วง 40 วัน รอมฎอนปีนี้ (วันที่ 10 กรกฎาคม-วันที่ 18 สิงหาคม 2556) เกิดเหตุจำนวน 79 ครั้ง ซึ่งมีอัตราเฉลี่ยน้อยกว่าปีก่อนๆ โดยลดลงร้อยละ 25.26 (อัตราเฉลี่ยในรอบ 10 ปี เกิดจำนวน 105.70 ครั้ง)

(2) สถิติการเสียชีวิตอันเนื่องมาจากเหตุการณ์รุนแรงในห้วง 40 วัน รอมฎอนปีนี้ (วันที่ 10 กรกฎาคม-วันที่ 18 สิงหาคม 2556) มีจำนวน 29 ราย ซึ่งมีอัตราเฉลี่ยน้อยกว่าปีก่อนๆ ในรอบ 10 ปี โดยลดลงร้อยละ 35.26 (อัตราเฉลี่ยในรอบ 10 ปี มีจำนวน 44.80 ราย)

(3) สถิติการเสียชีวิตอันเนื่องมาจากเหตุการณ์รุนแรงในห้วง 40 วัน รอมฎอนปีนี้ (วันที่ 10 กรกฎาคม-วันที่ 18 สิงหาคม 2556) เฉพาะที่เป็นประชาชนมีจำนวน 9 ราย ซึ่งมีอัตราเฉลี่ยลดลงมากที่สุดในรอบ 10 ปี โดยมีอัตราเฉลี่ยลดลงร้อยละ 68.85 (อัตราเฉลี่ยในรอบ 10 ปี มีจำนวน 28.90 ราย) เพื่อความชัดเจนในการวิเคราะห์ผลสะท้อนจากการพูดคุยสันติภาพที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในพื้นที่ อาจแยกสถานการณ์ออกเป็น ๔ ช่วงเวลา ดังนี้

3.๑.1 ช่วงภายหลังการลงนามความร่วมมือการพูดคุยสันติภาพ ถึงก่อนเดือนรอมฎอน (ระหว่าง ๒๘ กุมภาพันธ์ ถึง ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖) เมื่อเทียบกับห้วงเวลาที่ผ่านมา ตัวเลขการก่อเหตุรุนแรงในช่วงระหว่างต้นเดือนมีนาคม ถึงต้นเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นช่วงภายหลังที่ได้มีการเปิดการพูดคุยสันติภาพกับกลุ่ม BRN พบว่าสถิติการก่อเหตุร้ายในห้วงเวลาดังกล่าวเพิ่มขึ้น แต่จำนวนการสูญเสียลดลง

ที่สำคัญประชาชนผู้บริสุทธิ์ลดลงเกือบครึ่งหนึ่ง ในขณะที่จำนวนเจ้าหน้าที่ถูกโจมตีมากขึ้น เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกัน ของปีที่ผ่านมา

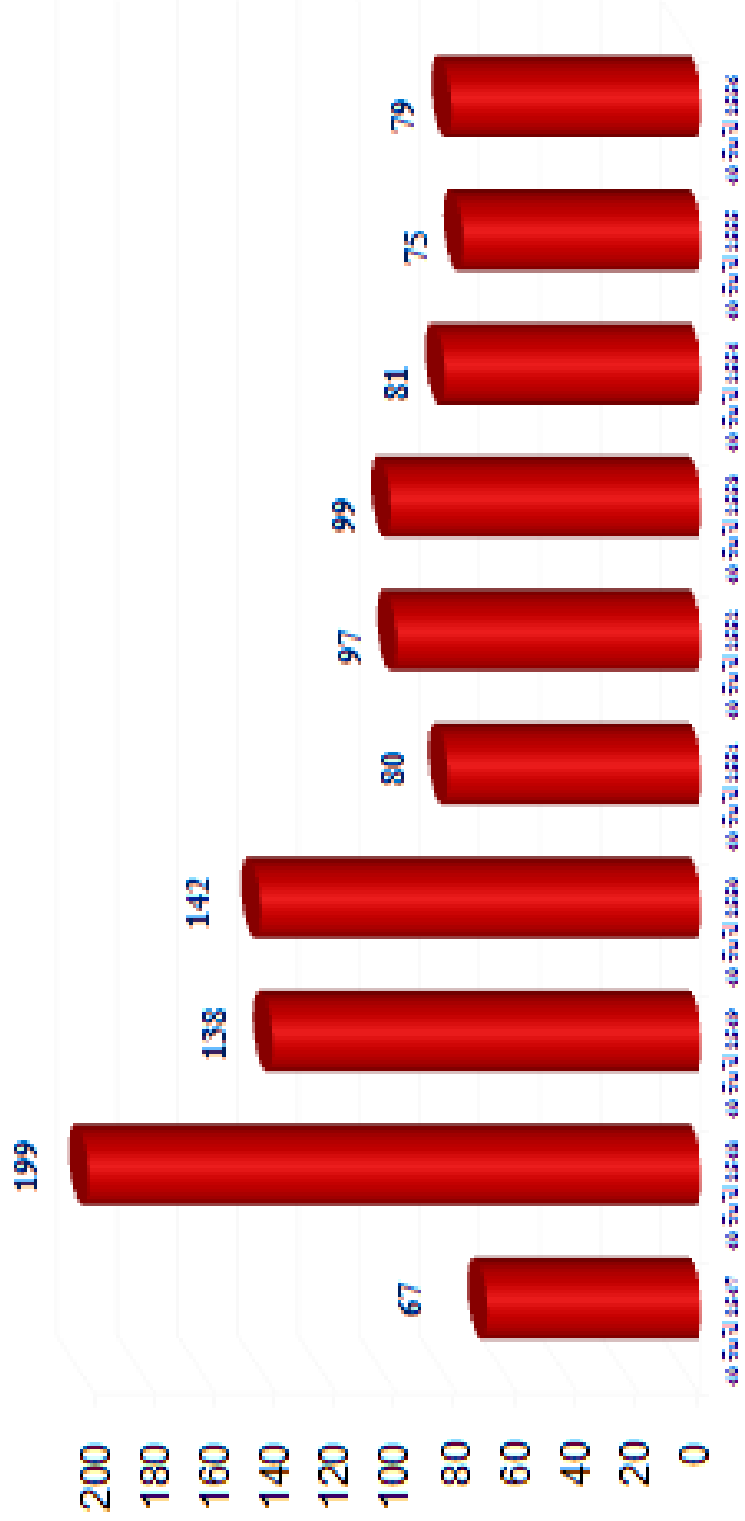
3.1.๒ ในช่วงสัปดาห์แรกของรอมฎอน (ระหว่าง ๑๐-๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๖) มีเหตุการณ์เกิดขึ้นเพียง ๑ ครั้ง นับเป็นปรากฏการณ์ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนในรอบ ๑๐ ปีของการใช้ความรุนแรง ประชาชนในพื้นที่ แสดงการขานรับอย่างกว้างขวางต่อผลการพุดคุยสันติภาพ ปรากฏการณ์นี้ยังสะท้อนว่าฝ่ายกำลังในพื้นที่สนองตอบความริเริ่มแห่งสันติภาพห้วงเดือนรอมฎอน

3.1.๓ ช่วงสัปดาห์ที่สองและสามของรอมฎอน (ระหว่าง ๑๗-๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖) แม้จะมีเหตุความรุนแรงเกิดขึ้น ๑๓ ครั้ง ซึ่งถือเป็นสถิติที่ลดน้อยลงอย่างเห็นได้ชัดเจน เมื่อเทียบกับห้วงเดียวกันของเดือนรอมฎอนปีที่แล้ว ที่เกิดเหตุ รวม 3๐ ครั้ง

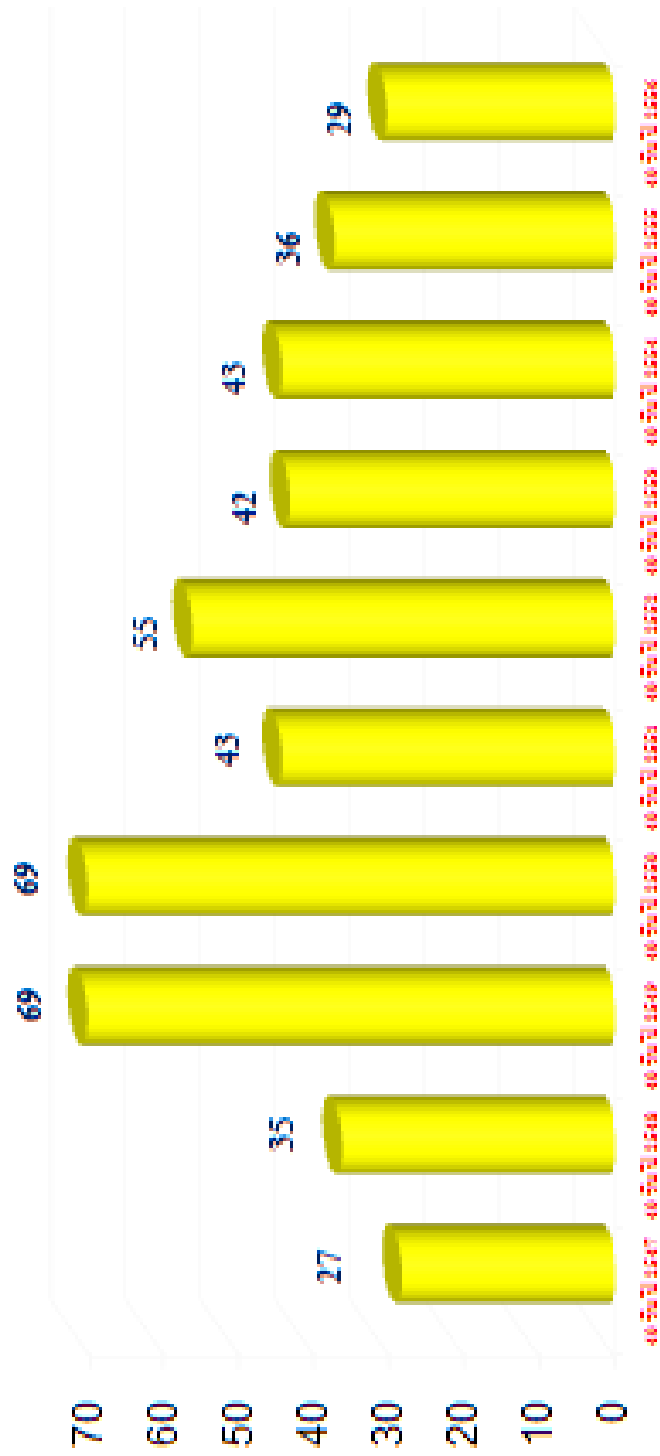
3.1.๔ ช่วงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นมา เกิดขึ้นในความถี่ที่สูงมาก เหตุผลน่าจะมาจากวงจรของการตอบโต้ความรุนแรงจากเชื้อของเหตุการณ์ในสองสัปดาห์ก่อนหน้านี้ อาทิ การตอบโต้จากฝ่าย BRN ซึ่งอ้างว่ามาจากการช่วยจากฝ่ายรัฐ การก่อเหตุของกลุ่มที่ต้องการบ่อนทำลายกระบวนการพุดคุยสันติภาพ หรือกองกำลังของกลุ่มที่เห็นต่าง และเหตุจากอาชญากรรมปกติที่เป็นภัยแทรกซ้อนซึ่งยังสืบหาผู้กระทำผิดไม่ได้

เหตุการณ์ในช่วงที่สี่ตามที่กล่าว มีผลทำให้สถิติการก่อเหตุในอัตราเฉลี่ยของเดือนรอมฎอนในปี ๒๕๕๖ สูงกว่าปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตามหากมีการแยกแยะเหตุการณ์ ตาม ๓.๑.๑ ถึง ๓.๑.๓ พบว่ามีนัยที่สะท้อนให้เห็นถึงผลเชิงบวกจากกระบวนการพุดคุยสันติภาพ และอาจพลิกสถานการณ์ให้เบาบางลงได้หากไม่มีเหตุการณ์ที่เป็นปัจจัยแทรกซ้อนดังกล่าวข้างต้นเกิดขึ้น

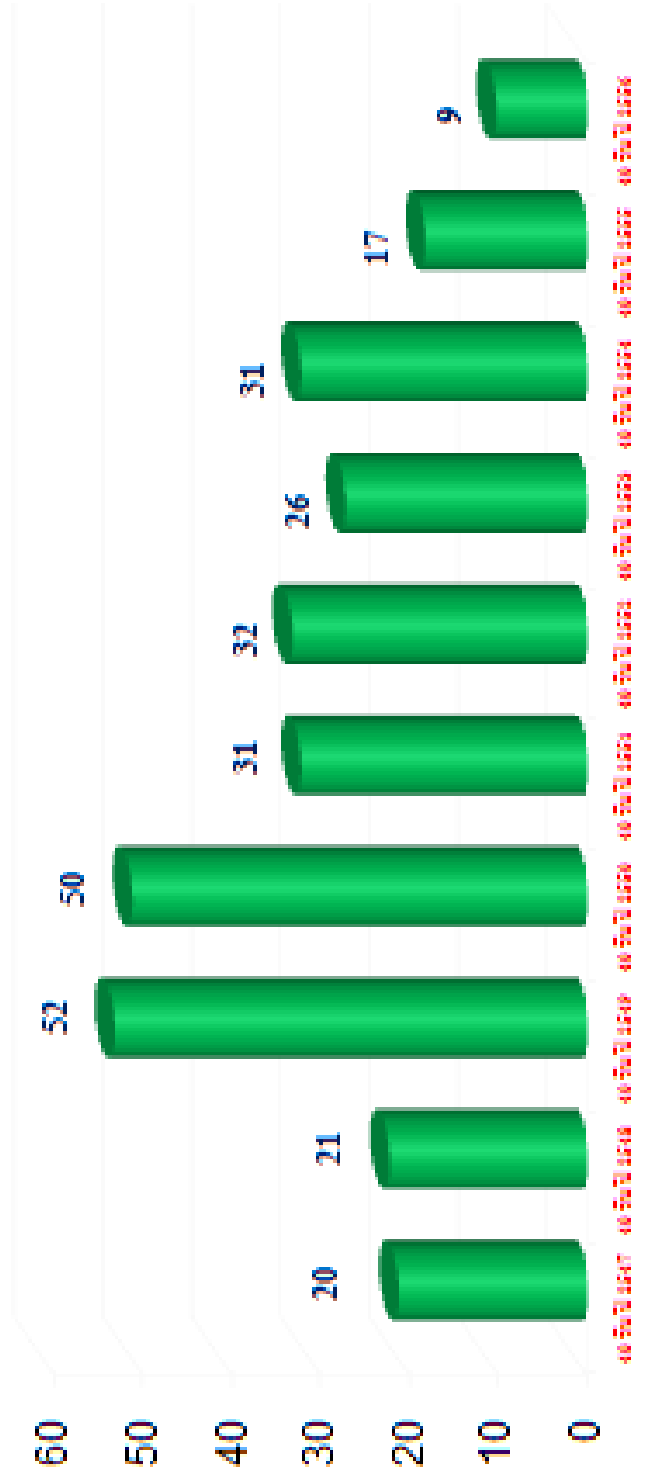
สรุปผลการคัดเลือกหุ้นแรงทั้ง 40 วันรวมก่อน ปี 2547-2556

สรุปการเสียชีวิตอันเนื่องมาจากเหตุรุนแรง
 ทั้ง 40 วันรวมก่อน
 ปี 2547-2556 (ทุกกลุ่มอาชีพ)

สรุปการเสียชีวิตอันเนื่องมาจากเหตุรุนแรง
 ทั้ง 40 วันรวมก่อน
 ปี 2547-2556 (เฉพาะประชาชน)

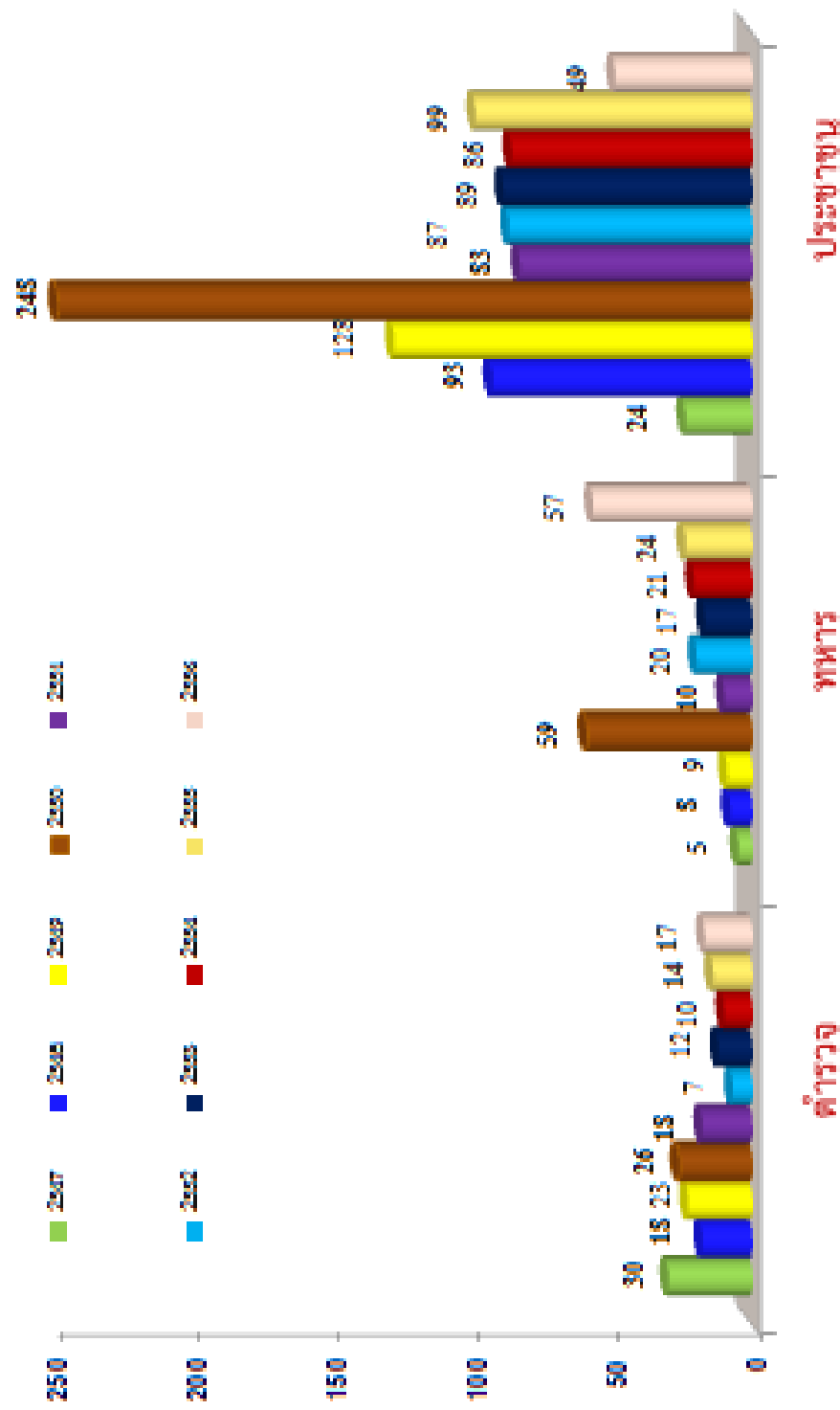

เปรียบเทียบสถิติการเสียชีวิตแยกกลุ่มเป้าหมาย หัว 40 รุ่นเดือนรวมก่อน ปี 2547-2556

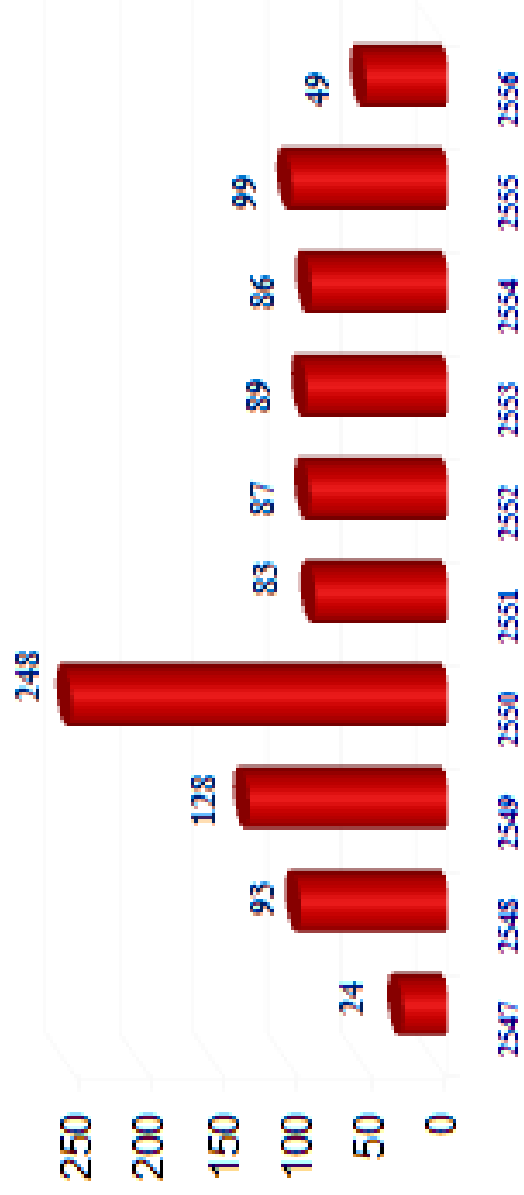
ช่วงอายุ ปี	ปี 2547		ปี 2548		ปี 2549		ปี 2550		ปี 2551		ปี 2552		ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556	
	จำนวน เสียชีวิต	อัตรา เสียชีวิต	จำนวน เสียชีวิต	อัตรา เสียชีวิต	จำนวน เสียชีวิต	อัตรา เสียชีวิต	จำนวน เสียชีวิต	อัตรา เสียชีวิต	จำนวน เสียชีวิต	อัตรา เสียชีวิต	จำนวน เสียชีวิต	อัตรา เสียชีวิต	จำนวน เสียชีวิต	อัตรา เสียชีวิต	จำนวน เสียชีวิต	อัตรา เสียชีวิต	จำนวน เสียชีวิต	อัตรา เสียชีวิต	จำนวน เสียชีวิต	อัตรา เสียชีวิต
ชาย 70	6	0.15	8	0.20	5	0.13	4	0.10	1	0.03	5	0.13	3	0.08	1	0.03	7	0.18	9	0.23
หญิง 70	1	0.03	5	0.13	5	0.13	6	0.15	6	0.15	9	0.23	4	0.10	8	0.20	8	0.20	8	0.20
รวม 70		0.00		0.00		0.00	3	0.08	1	0.03	1	0.03	3	0.08	2	0.05		0.00	2	0.05
ชาย 50		0.00		0.00	7	0.18	6	0.15	4	0.10	8	0.20	6	0.15	1	0.03	3	0.08		0.00
หญิง 50		0.00	1	0.03		0.00		0.00		0.00		0.00		0.00		0.00	1	0.03	1	0.03
รวมทั้ง 50	20	0.50	21	0.53	52	1.30	50	1.25	31	0.78	52	0.80	26	0.65	31	0.78	17	0.43	9	0.23
รวม 50	27	0.68	33	0.83	69	1.73	69	1.73	43	1.08	55	1.38	42	1.05	43	1.08	36	0.90	29	0.73

สถิติเหตุการณ์ความรุนแรงภายใต้การริเริ่มพูดคุยเพื่อ
สันติภาพ เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์- 18 สิงหาคม 2556
เปรียบเทียบสถิติในช่วงเดือนเดียวกันตั้งแต่ปี 2547

เปรียบเทียบการเสียชีวิตแยกเป็นกลุ่มตำรวจ ทหาร และประชาชน
 หลังริเริ่มการพูดคุยสันติภาพ 28 ก.พ.2556
 ทั่วง มี.ค.-18 ส.ค. (ตั้งแต่ปี 2547-2556)

การเสียชีวิตเฉพาะประชาชน
หัวหวัดจากการพุดคุยสันติภาพ 28 ก.พ.2556
(ข้อมูล มี.ค.-18 ส.ค.ปี 2547-2556)

<p style="text-align: center;">เปรียบเทียบข้อดีค่าเฉลี่ยของแต่ละปีงบประมาณการส่งเสริมการเกษตรตามลำดับจาก 28 ส.ป.ด.556 (พ.ร.ด.15ส.ล. ปี 2547-2556)</p>																						
ประเภท ปีงบประมาณ	ด.ส.ด.15 ส.ล.47		ด.ส.ด.15 ส.ล.48		ด.ส.ด.15 ส.ล.49		ด.ส.ด.15 ส.ล.50		ด.ส.ด.15 ส.ล.51		ด.ส.ด.15 ส.ล.52		ด.ส.ด.15 ส.ล.53		ด.ส.ด.15 ส.ล.54		ด.ส.ด.15 ส.ล.55		ด.ส.ด.15 ส.ล.56			
	เฉลี่ย	รวม	เฉลี่ย	รวม	เฉลี่ย	รวม	เฉลี่ย	รวม	เฉลี่ย	รวม	เฉลี่ย	รวม	เฉลี่ย	รวม	เฉลี่ย	รวม	เฉลี่ย	รวม	เฉลี่ย	รวม		
สัตว์	30	0.13	13	0.11	23	0.13	26	0.15	13	0.11	7	0.04	12	0.07	10	0.06	14	0.03	17	0.10		
พืชม	5	0.03	3	0.05	9	0.05	59	0.35	10	0.06	20	0.12	17	0.10	21	0.12	24	0.14	57	0.33		
ป่าชุมชน	24	0.14	93	0.54	123	0.75	243	1.45	33	0.49	37	0.51	39	0.52	36	0.50	99	0.53	49	0.29		
รวม	59	0.35	119	0.70	160	0.94	333	1.95	111	0.65	114	0.67	113	0.69	117	0.68	137	0.80	123	0.72		

3.3 ปฏิกริยาจากฝ่ายต่างๆในพื้นที่

(๑) **ประชาชนในพื้นที่** ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ว่าเป็นชาวไทยมุสลิมและไทยพุทธ ผู้นำศาสนา ผู้นำท้องถิ่น และกลุ่มสตรี ล้วนขานรับความริเริ่มในการพูดคุยสันติภาพและสนับสนุนให้กระบวนการพูดคุยสันติภาพดำเนินต่อไป ในบางพื้นที่ปรากฏการจัดเวทีการพูดคุยระหว่างชาวไทยมุสลิมและไทยพุทธ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นเครือข่ายสนับสนุนการพูดคุยสันติภาพ

ประชาชนในพื้นที่โดยเฉพาะกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำศาสนา ค่อนข้างเชื่อมั่นและเห็นด้วยว่า กระบวนการพูดคุยสันติภาพที่มีอยู่ขณะนี้ สามารถทำให้เหตุการณ์ความรุนแรงในเดือนรอมฎอนลดลงมากในช่วงสัปดาห์แรกถึงช่วงสัปดาห์ที่สาม แต่ช่วงหลังจากนั้นสถานการณ์ได้ลุกลามรุนแรงขึ้นมากกว่าเดิม ซึ่งเป็นที่รู้สึกผิดหวังและเสียใจของประชาชนโดยทั่วไป

ประชาชนในพื้นที่รู้สึกว่ภายหลังการพูดคุยสันติภาพเกิดขึ้น สถิติการสูญเสียของประชาชนลดน้อยลง แต่ไม่สามารถลดความหวาดกลัวหรือความหวาดระแวงของประชาชนลงได้

อย่างไรก็ตามภายใต้ความคาดหวังต่อผลสำเร็จของกระบวนการสันติภาพ ประชาชนบางส่วนได้สะท้อนความต้องการให้ฝ่ายรัฐวางน้ำหนักการพูดคุยกับกลุ่มผู้เห็นต่างที่อยู่ในพื้นที่ มากกว่ากลุ่มที่อยู่นอกประเทศ บางส่วนต้องการให้รัฐสื่อสารเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนรับทราบและมีส่วนร่วมทางใดทางหนึ่งให้การพูดคุยเดินทางต่อไปได้ อาทิ การตั้งคำถามว่าไปพูดคุยแล้วได้อะไรกลับมา และจะทำอะไรต่อไป

บางส่วนเห็นว่าฝ่ายรัฐควรเพิ่มความรอบคอบ ไม่ผลีผลามให้ข้อมูลบางเรื่องที่เป็นความละเอียดอ่อน ต่อบุคคลภายนอก หรือต่อสาธารณะเร็วเกินไป

กล่าวได้ว่าคนในสังคมจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง ต้องการให้การพูดคุยเดินทางเพื่อยุติความรุนแรงและการสูญเสีย รวมทั้งให้ก้าวพ้นชะตากรรมที่โหดร้ายและทันททุกข์โดยเร็ว ปฏิกริยานี้ค่อนข้างต่างจากท่าทีของคนในสังคมใหญ่ของประเทศ ที่ไม่แสดงการสนับสนุนกระบวนการพูดคุยอย่างชัดเจนนัก บางส่วนของสังคมมีความเห็นเชื่อมโยงประเด็นการพูดคุยสันติภาพกับประเด็นทางการเมือง

(๒) **กลุ่มองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่** ความริเริ่มสันติภาพห้วงรอมฎอน จุดกระแสความตื่นตัวขององค์กรภาคประชาชน ที่ชัดเจนมากขึ้นในการแสดงบทบาทความเป็นตัวตนของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholders) กับสถานการณ์ความขัดแย้ง อาทิ เครือข่ายองค์กรภาคประชาสังคมและกลุ่มอิสระต่างยืนยันจุดยืนในการสนับสนุนกระบวนการพูดคุยสันติภาพ และต้องการให้ฝ่ายรัฐกดดันกลุ่มผู้เห็นต่าง ให้ลดการใช้ความรุนแรง ทั้งให้ข้อสังเกตเชิงแนะนำให้คณะพูดคุยฝ่ายรัฐบาลมีการเตรียมความพร้อมให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองกับฝ่ายผู้เห็นต่างหรือกรณีกลุ่มซึ่งเป็นเครือข่ายของเยาวชนและนักศึกษาชายแดนใต้ ที่จัดเวทีรับฟังความเห็นจากชาวบ้านในวงกว้างอย่างต่อเนื่องในประเด็นทางด้านการเมือง/การปกครอง และการจัดเสวนาเกี่ยวกับกระบวนการสันติภาพ และกรณีกลุ่มเครือข่ายผดุงความเป็นธรรมเพื่อสันติ ซึ่งเป็นการรวมตัวของผู้เคยถูกควบคุมตัว หรืออดีตจำเลยในคดีความมั่นคง ร่วมกับองค์กรเครือข่าย จุดกระแสกดดันรัฐบาลโดยการเรียกร้องให้มาเลเซียในฐานะผู้อำนวยความสะดวกการพูดคุยสันติภาพ ช่วยตรวจสอบข้อเท็จจริงและสร้างกลไกเพื่อป้องกันการถูกลอบสังหารให้กับกลุ่มเสี่ยงและประชาชนในพื้นที่ จากเหตุการณ์สังหารอดีตจำเลยหลายคน โดยระบุว่าเหตุลอบสังหารมีความถี่มากขึ้นภายหลังเปิดกระบวนการพูดคุยสันติภาพระหว่างผู้แทนรัฐบาลกับฝ่ายผู้เห็นต่าง องค์กรภาคประชาชนเห็นว่าการเยียวยาของภาครัฐในช่วงหลังสร้างการยอมรับ และเข้าถึงประชาชนในพื้นที่มากขึ้น กลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐยอมรับและเข้ามามีส่วนร่วมในสันติวิธีของภาครัฐมากขึ้น และต้องการให้สนับสนุนการพูดคุยสันติภาพต่อไป นอกจากนี้ยังอยากให้รัฐจัดเผยแพร่และส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการพูดคุยสันติภาพให้มากขึ้น โดยต้องการให้นำข้อมูลที่สะท้อนปัญหาและความสำเร็จในพื้นที่ไปใช้ประโยชน์ในระดับส่วนกลางและสังคมไทยในภาพรวมให้มากขึ้น

(๓) ภาคสื่อมวลชนในพื้นที่ สื่อสารมวลชนในพื้นที่ต่างขานรับต่อกระบวนการพูดคุยสันติภาพ และเปิดพื้นที่ข่าวสนับสนุนบรรยากาศสนับสนุนการพูดคุย อาทิ เผยแพร่ความเห็นของภาคส่วนต่างๆ เกี่ยวกับการพูดคุย เสนอข่าวเจาะลึกสะท้อนความต้องการและจุดยืนของบุคคลกลุ่มต่างๆ ในประเด็นเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องของ BRN หรือเสนอความเห็นต่อฝ่ายรัฐในเรื่องเดียวกัน

4. จุดอ่อนและข้อจำกัด

4.๑ การสื่อสารกับเจ้าหน้าที่รัฐในพื้นที่ในเรื่องหลักการของการยุติความรุนแรงห้วงรอมฎอน ตลอดจนกระบวนการพูดคุยสันติภาพในภาพรวม ให้รับรู้และมีความเข้าใจอยู่ในวงจำกัด โดยเฉพาะผู้ที่ต้องทำหน้าที่พบปะชี้แจงประชาชนทำให้โอกาสในการสร้างปัจจัยสนับสนุนบรรยากาศการพูดคุยและการลดความรุนแรงไม่เกิดขึ้นอย่างที่ควรจะเป็น แม้มีการแก้ไขในภายหลังแต่ก็เสียโอกาสที่ผ่านไป

4.๒ ความเห็นที่ยังไม่ตรงกันของแกนนำกลุ่มผู้เห็นต่างต่อกระบวนการพูดคุยสันติภาพ มีผลโดยตรงต่อการคงอยู่ของปฏิบัติการก่อเหตุร้ายในพื้นที่ ไม่นับรวมกับกลุ่มที่เป็น spoiler หลายกลุ่มที่ยังมีความเห็นต่างเกี่ยวกับการพูดคุย

4.๓ การตีความที่อาจไม่ตรงกันเกี่ยวกับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ อาทิ การปิดล้อมตรวจค้นในพื้นที่ หรือการปฏิบัติที่ต่อเนื่องจากเหตุปะทะด้วยกำลัง สร้างความเข้าใจกับกลุ่มผู้เห็นต่างไปคนละแบบกับเจ้าหน้าที่ เป็นผลให้วงจรของความรุนแรงปะทุขึ้นอีกครั้งหลังความสงบในช่วงเริ่มต้นของรอมฎอน

4.๔ การที่ทั้ง ๒ ฝ่ายไม่ได้จัดตั้งกลไกประสานงานในลักษณะ real time หรือการติดต่อสื่อสารแบบ hot line ทำให้การป้องกันความเข้าใจมีข้อจำกัด และความหวาดระแวงต่อกันขยายตัว

5. ปัจจัยที่มีผลต่อแนวโน้มการพูดคุยสันติภาพ

5.๑ การเร่งให้ความรู้ สร้างความเข้าใจต่อเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ทุกระดับเกี่ยวกับกระบวนการพูดคุยสันติภาพ ทั้งข้อมูลในด้านนโยบาย เป้าหมาย กระบวนการขับเคลื่อนการพูดคุย และกลุ่มผู้เห็นต่างที่เป็นผู้พูดคุย

5.๒ การสื่อสารเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการพูดคุยสันติภาพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องให้ประชาชนและภาคส่วนต่างๆ ทั้งในพื้นที่และในสังคมใหญ่ มีความเข้าใจ มีส่วนร่วมให้ความเห็นและเตรียมความพร้อมในระยะเปลี่ยนผ่าน โดยให้ความสำคัญเร่งด่วนกับผู้ในพื้นที่เป็นลำดับแรก

5.๓ เอกภาพและการสนับสนุนของส่วนราชการโดยเฉพาะจากผู้นำหน่วยทุกระดับ ในการเสริมสร้างสถานะแวดล้อมสนับสนุนกระบวนการพูดคุยสันติภาพในแนวทางที่สอดคล้องกัน

5.๔ ความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานหลักทุกหน่วยในส่วนกลาง และการเชื่อมประสานกับหน่วยรับผิดชอบระดับพื้นที่ เป็นปัจจัยสำคัญในลำดับต้นของการเพิ่มประสิทธิภาพของการขับเคลื่อนกระบวนการพูดคุยสันติภาพให้เดินหน้าต่อไปอย่างรอบคอบ สามารถลดความเสี่ยง และเพิ่มโอกาสของความสำเร็จตามเป้าหมาย

6. ข้อเสนอแนะในภาพรวม

6.1 หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยควรสนับสนุนแนวทางต่างๆ ในการยุติความรุนแรงในพื้นที่โดยต้องมีความพยายามลดเงื่อนไขที่ก่อให้เกิดความรุนแรง และร่วมกันคลี่คลายวงจรของความรุนแรงที่ทับซ้อนกันกับเรื่องอื่นๆ ในพื้นที่

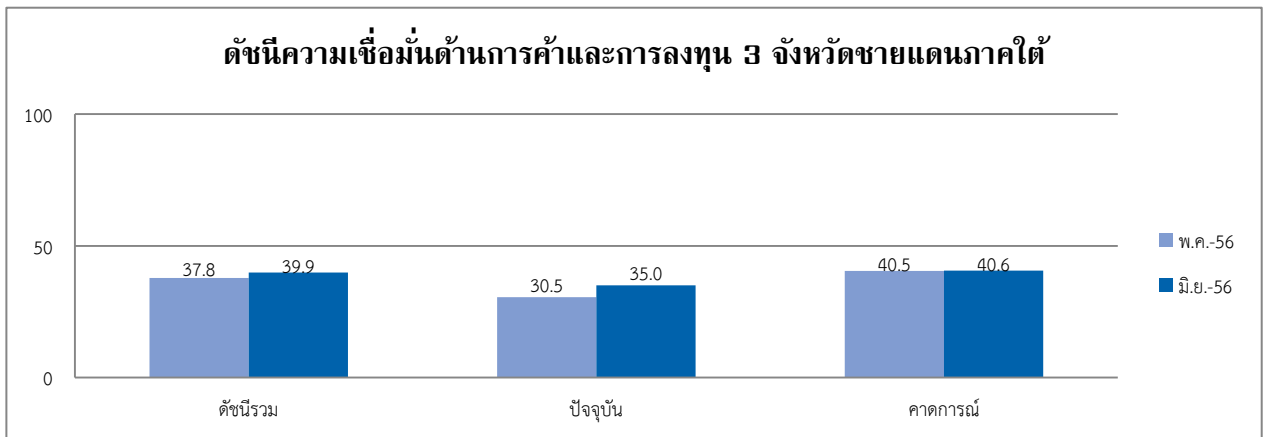
6.2 ควรเร่งเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสันติภาพที่ดำเนินการอยู่ขณะนี้และประชาสัมพันธ์ความคืบหน้าให้ประชาชนทั้งในและนอกพื้นที่ทราบเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง

6.3 ควรเพิ่มประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนกระบวนการสันติภาพให้เป็นที่เข้าใจและมีความเชื่อมั่นของประชาชนโดยทั่วไป

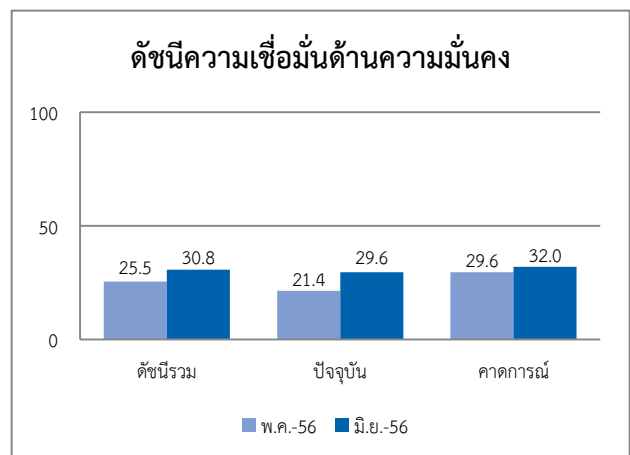
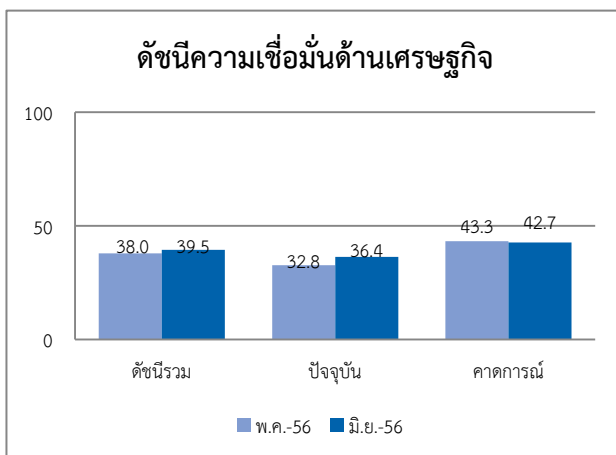
ภาคผนวก

สถานการณ์ด้านความเชื่อมั่นการค้าและการลงทุน

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจการค้า จัดทำดัชนีความเชื่อมั่นการค้าการลงทุน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการและกำหนดกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในพื้นที่ การจัดทำดัชนีการค้าการลงทุนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้นำประเด็นด้านความมั่นคงมาสำรวจและพยากรณ์ร่วมกับประเด็นด้านเศรษฐกิจ ซึ่งนับได้ว่าเป็นการริเริ่มบูรณาการจัดทำเป็นหน่วยงานแรกตั้งแต่เกิดสถานการณ์จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยไม่เคยมีหน่วยงานใดจัดทำมาก่อน ซึ่งการสำรวจครอบคลุมผู้ประกอบการทั้งขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ที่ดำเนินธุรกิจ ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ อาทิ ค้าปลีกค้าส่ง ยานยนต์/จักรยานยนต์ อุตสาหกรรม บริการโรงแรม/โรงพยาบาล/ร้านอาหาร และอื่นๆ โดยเริ่มออกรายงานตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2556 ซึ่งจะออกรายงานในแต่ละเดือนไม่เกินวันที่ 20 ของเดือนถัดไป

สำหรับเดือนมิถุนายน 2556 ดัชนีความเชื่อมั่นด้านการค้าและการลงทุน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ปรับเพิ่มขึ้นจากเดือนพฤษภาคมมาอยู่ที่ 39.9 (พฤษภาคม เท่ากับ 37.8) แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นทางธุรกิจสูงขึ้นเล็กน้อย โดยมีสาเหตุจากการออกมาใช้จ่ายซื้อสินค้าและอาหารของชาวไทย-มุสลิมมากขึ้น เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่เดือนรอมฎอน ประกอบกับชาวไทย-มุสลิมที่เดินทางไปทำงานในประเทศมาเลเซีย เริ่มทยอยเดินทางกลับเข้าพื้นที่ในช่วงเดือนรอมฎอนเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้สถานการณ์ทางการค้าและการลงทุนดีขึ้นกว่าเดือนก่อน ประกอบกับเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ที่มีแนวโน้มว่าจะลดลง เนื่องจากผลการเจรจาเพื่อลดความรุนแรงในพื้นที่ตลอดช่วงเดือนรอมฎอน ซึ่งส่งผลให้ภาพรวมของเศรษฐกิจในพื้นที่ดีขึ้น

ทั้งนี้ ถ้าแยกดัชนีเป็น 2 ด้านคือ ด้านเศรษฐกิจ และด้านความมั่นคง พบว่า ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นด้านเศรษฐกิจอยู่ที่ 39.5 ขณะที่ความเชื่อมั่นด้านความมั่นคง อยู่ที่ 30.8 ซึ่งสูงกว่าดัชนีในเดือน พฤษภาคมที่มีความเชื่อมั่นอยู่ที่ 38.0 และ 25.5 ตามลำดับ แสดงว่า ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นด้านธุรกิจเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน เนื่องจากสถานการณ์ทางการค้าที่ดีขึ้น ประกอบกับความร่วมมือในการเจรจาสนธิภาพเพื่อลดการเกิดความรุนแรงในพื้นที่ ส่งผลให้ผู้ประกอบการในพื้นที่ที่มีความเชื่อมั่นในสถานการณ์เพิ่มมากขึ้น

แต่อย่างไรก็ดี ผู้ประกอบการมีความหวังและคาดการณ์ในเชิงบวกว่า สถานการณ์จะดีขึ้นในอีก 3 เดือนข้างหน้า โดยดัชนีความเชื่อมั่นด้านเศรษฐกิจ เพิ่มขึ้นเป็น 42.7 และดัชนีความเชื่อมั่นด้านความมั่นคง เพิ่มขึ้นเป็น 32.0 เนื่องจากการเจรจาสนธิภาพระหว่างกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบกับรัฐบาลไทย เพื่อลดเหตุความรุนแรงตลอดช่วงเดือนรอมฎอนเป็นเวลา 40 วัน ซึ่งจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ประกอบการในพื้นที่มากขึ้น

.....